

РЕШЕНИЕ

№ 1160

гр. Варна, 18.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, I СЪСТАВ, в публично заседание на втори октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Светла В. Пенева

Членове: Красимир Т. Василев
Мирела Огн. Кацарска

при участието на секретаря Цветелина Н. Цветанова
като разглежда докладваното от Мирела Огн. Кацарска Въззивно гражданско дело № 20233100501475 по описа за 2023 година

Производството е образувано по въззивна жалба на Д. М. И. срещу Решение № 1461/02.05.2023 г., постановено по гр.д.№ 10335/2022 г. по описа на Районен съд - Варна, XXXIII състав, с което е осъден да възстанови на К. Д. И. отнетото ѝ по скрит и по насилствен начин владение върху обект с идентификатор № №*** по КК на гр. Варна, находящ се в ***, представляващ жилище с площ от 38 кв.м., състоящо се от една стая, кухня и сервизни помещения при граници: самостоятелни обекти в сграда с идентификатори: ***, ведно с прилежащата му изба № 76 и 0.7589 % ид.ч. от ОЧС.

Във въззивната жалба се излагат доводи за очевидна неправилност на решението на ВРС и като постановено при нарушаване на процесуалните правила. Твърди, че не са налице предпоставките на чл. 76 от ЗС за уважаване на посесорния иск. Отправя се искане за отмяна на първоинстанционното решение и вместо него да бъде постановено друго, с което да отхвърли иска. Претендират се разноси.

Въззиваемата К. Д. И. в срока по чл. 263, ал. 1 от ГПК депозира отговор на подадената въззивна жалба, с който се оспорва същата и се отправя искане за потвърждаване на първоинстанционното решение.

В съдебно заседание страните, чрез процесуалните си представители, поддържат изразената позиция по спора.

За да се произнесе по спора, Варненски Окръжен съд съобрази следното:

Производството пред ВРС е образувано по иск на К. Д. И. против Д. М. И. с правно основание чл. 76 от ЗС за осъждане ответника да възстанови владението върху обект с идентификатор № №*** по КК на гр. Варна, находящ се в ***, представляващ жилище с площ от 38 кв.м., състоящо се от една стая, кухня и сервизни помещения при граници: самостоятелни обекти в сграда с идентификатори: ***.

В срока по чл. 131 от ГПК е депозиран писмен отговор от ответника Д. М. И., с който оспорва иска с правно основание чл. 76 от ЗС като неоснователен и отправя искане за неговото отхвърляне.

Въззивната жалба е подадена в срока по чл. 259, ал. 2 от ГПК и чл. 263, ал. 1 от ГПК, от надлежно легитимирана страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е процесуално допустима и следва да бъдат разгледана по същество.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбите. В обхвата на така посочените въззивни предели ВОС намира, че решението е постановено в границите на правораздавателната компетентност на съда и от законен състав, поради което се явява валидно. Искът с правно основание чл. 76 от ЗС е допустим доколкото се търси защита на отнето владение.

По отношение неправилността на първоинстанционния съдебен акт, съобразно разпоредбата на чл. 269, ал. 1, изр. 2 от ГПК, въззивният съд е ограничен от посочените в жалбата оплаквания.

От събраните по делото доказателства съдът, намира за установено следното от фактическа страна:

От удостоверение за настоящ адрес с изх. № 1129/04.07.2019 г. /лист 41 от делото на ВРС/ се установява, че К. Д. И. от датата 04.07.2019 г. е с заявен настоящ адрес в ***.

Представена е справка за обитаемост за апартамент № **, находящ се в *** от „Домоуправител Варна 1“ ООД, в която е посочено, че в периода от м. 12.2019 г. до м. 09.2022 г. горният обект е бил отчитан от професионалния домоуправител като необитаем. На същия са били начислявани такси УЕС и фонд „РиО“ като за необитаем апартамент /лист 42 от делото на ВРС/.

Представена е покана от И. до братовчедка му И.Т.В. и отговор на същата чрез телепоща /листи 46 – 48/.

Представени са протоколи от съдебни заседания и решения на трите инстанции, постановени по гр.д. № 482/2020 г. по описа на ВОС, XII състав /листи 49 – 82 от делото на ВРС/.

От удостоверение за промени на настоящ адрес, издадено от община Варна /лист 89 от първоинстанционното дело/ се установява, че от 14.02.2020 г. настоящият адрес на К. Д. И. е в гр. ***.

От писмо на „Енерго-Про Продажби“ АД, гр. Варна от 22.02.2023 г. и справка за потребление на ел. енергия в процесния апартамент /листи 111 – 113/ се установява, че клиент на дружеството за периода от 28.12.2019 г. до 16.09.2022 г. е И.Т.В., както и че е налице ежемесечно потребление на ел. енергия в обекта, макар и не на голяма стойност.

Представено е удостоверение и разчет за дължения от „Консенс – М“ ЕООД, гр. Варна, в качеството му на управител на ЕС, находяща се в *** /листи 114 – 139/, от което е видно, че за периода м. 02.2021 г. – м. 02.2022 г. ап. 91 е обитаван съответно от 1 или 2 души, като платец на месечните задължения към ЕС е И.В..

Пред ВРС са събрани и гласни доказателства посредством показанията на свидетелите М.Н.К. /без родство и дела със страните/, Р.Г.К. – И. /без родство и дела със страните/, С.М.А. /без родство и дела със страните/ и И.В.Л. /без родство и дела със страните/, които съдът възприема в частта, в която се съдържат данни за релевирани факти, базиращи се на непосредствени впечатления и не противоречат на приети за установени факти с оглед съвкупната преценка на всички писмени и гласни доказателства.

Съдът, след съвкупния анализ на събраните по делото пред първа инстанция доказателства, по вътрешно убеждение и въз основа на закона, в предметните предели на въззивното производство, очертани с жалбата, достигна до следните правни изводи:

Съобразно разпоредбата на чл. 76 от ЗС владелецът или държателят, на когото е отнета чрез насилие или по скрит начин движима или недвижима вещ, може в шестмесечен срок да иска връщането ѝ от лицето, което я е отнело. Исковата молба е подадена на 03.08.2022 г. следователно, е в рамките на преклузивния 6-месечен срок от сочената дата на отнемането на владението по скрит и насилствен начин – 27.07.2022 г.

Искът по чл. 76 от ЗС защитава всяка фактическа власт върху вещта, без значение на нейния вид /владение или държане/, без значение дали тя самата се упражнява правомерно или неправомерно и без значение дали лицето, което я отнема, е действителният собственик или носител на друго право върху вещта. Целта на подобна защита са преди всичко съображения от обществен ред - да се забрани и предотврати самоуправно изменение на фактическото положение, а всяка подобна промяна да се извършва само по съдебен ред и чрез законните средства на държавната принуда. Посесорният иск по чл. 76 от ЗС предоставя защита на едно фактическо състояние, което е било нарушено, при това не по предвидения за това от закона ред и със съответните средства, доколкото възникнал спор за принадлежността на правото на собственост се разрешава от гражданския съд по предявен от легитимирано по силата на правния си интерес иск за собственост лице, а не чрез извършването на фактически /и физически/ действия, с които заинтересованото лице само си доставя защитата, предоставена от нормотвореца в правораздавателната компетентност на съда, осъществявана в рамките на състезателно производство при спазване на всички съдопроизводствени принципи и правила.

Следователно, защитава се самото фактическо състояние, поради което по тези дела съдът проверява само факта на владението или държането и на нарушението му - чл. 357, ал. 1 от ГПК. При това не е част от основаниято на този иск вида на упражняваната от ищеца

фактическа власт /дали е владение или държане/, а единствено, че такава е съществувала и е отнета, т. е. допустимо е заявяването му, както от владелец, така и от държател.

В разпоредбата на чл. 68 от ЗС се съдържат определения за владението и държането. Владението е упражняване на фактическа власт върху вещ, която владелецът държи, лично или чрез друго, като своя. Държането е упражняване на фактическа власт върху вещ, която лицето не държи като своя. Според правната теория владението е факт, а не право. То е фактическо състояние за разлика от правото на владение като правомощие и част от съдържанието на правото на собственост. Съгласно установената в чл. 69 от ЗС оборима презумпция, предполага се, че владелецът държи вещта като своя, докато не се докаже, че я държи за друго, каквото доказване не беше проведено в настоящото производство.

При съобразяване на горните постановки, установената от ищцата фактическа власт върху ап. **, находящ се в *** е с признаците на владение. Постоянното владение не изисква непременно фактическата власт да се осъществява във всеки момент във времето, фактическата власт върху имота може да се упражнява и чрез периодични посещения в имота, още повече при данни, че ищцата сезонно пребивава и в гр. К., където има друг имот. Още повече, че от актуалната справка за настоящ адрес на И. се установява, че същият е именно адреса на спорния имот, считано от 14.02.2020 г. От събраните по делото гласни доказателства чрез разпита на свидетелите К. и К. – И., които съдят цени като безпротиворечиви, последователни и безпристрастни, се установява, че ищцата обитава необезпокоявано процесния апартамент, както преди смъртта на брат й за 1/2 ид.ч., така й след нея, считано от 2019 г. до към края на м. юли 2022 г. за целия имот. Същата единствено разполага с ключ за жилището и чип за входната врата на блока и за асансьора. Впечатленията на свидетелките са, че И. живее в имота, а и държи лични вещи в него /картини, дрехи, сервизи, книги, зимнина и др./, там посреща гости. За последен път е видяна в апартамента през месец юни 2022 г., тъй като след това заминава за гр. К.. От друга страна от показанията на свидетелите А. и Л. се установява, че спорният имот до момента на разбиването на ключалките на 27.07.2022 г. е заключен, като на И. не е даван достъп до него. Обстоятелството, че при отварянето на апартамента същият е бил разхвърлян, със застоял въздух и увяхнали цветя на терасата не опровергава факта на упражнявана фактическа власт върху него от страна на лелята на ответника. Вече се установи по делото, че същата е била извън града повече от месец преди отнемането на владението.

Горното е направено, както по скрит, така и по насилствен начин. Отнемане по скрит начин е налице, когато по начин или по време на извършване нарушението не може или трудно може да стане достояние на владелеца или държателя. От значение са обстоятелствата и условията, при които е извършено нарушението - дали то е извършено по време, когато се знае, че владелецът или държателят няма да бъдат в имота. В настоящия случай от показанията на свидетелите, водени от ответника, се установява, че към датата на разбиването на ключалките на входната врата на спорния апартамент ответникът е наясно, че владелецът не е там, тъй като дни преди това обикаля около блока с приятел и възприема, че жилището не се обитава. Не се спори по делото, а и от показанията на другите свидетели

е видно, че още през м. юни 2022 г. ищцата заминава за гр. К., но заключва имота, т.е. отнемането на владението става по скрит за нея начин.

Практиката на ВКС приема, че насилствено отнемане на вещта има тогава, когато се използва физическа сила или заплаха срещу лицето, което владее или държи вещта, както и когато се употреби физическа сила по отношение на самата вещ, например чрез разбиване на врата или ключалка. Следователно в хипотеза като настоящата, когато са разбити ключалките на входната врата на спорния апартамент, за да се поставят други, ключ от които има само ответника без същият да е въведен във владение /чрез доброволно предаване/ или да е оправомощен съгласно чл. 526 от ГПК, е налице отнемане на владение чрез насилие.

По изложените съображения въззивният съд намира, че са налице всички предпоставки на чл. 76 от ЗС за уважаване на посесорния иск предявен от К. Д. И. против Д. М. И., с оглед на което и поради съвпадане правните изводи на двете инстанции, първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

Пред въззивната инстанция в проденото на 04.10.2023 г. съдебно заседание въззиваемата, чрез процесуалния ѝ представител прави изявление, че не претендира разноски, поради което и такива не следва да бъдат възлагани в тежест на въззивника И..

Мотивиран от гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло Решение № 1461/02.05.2023 г., постановено по гр.д.№ 10335/2022 г. по описа на Районен съд - Варна, XXXIII състав.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____